

Врз основа на член 10 и член 15 од Законот за контрола на државната помош („Службен весник на Република Македонија,, бр. 145/10), а постапувајќи по Известувањето за планирано доделување на помош бр. 10-19 од 17.02.2021 година, согласно Програмата за конкурентност, иновации и претприемништво за 2021 година поднесено од Министерството за економија бр. 18-634/2 од 17.02.2021 година, Комисијата за заштита на конкуренцијата на седницата одржана на 24.02.2021 година го донесе следното

РЕШЕНИЕ

Комисијата за заштита на конкуренцијата при испитување на Известувањето за планирано доделување на помош бр. 10-19 од 17.02.2021 година, поднесено од страна на Министерството за економија, како давател на државната помош, за планирано доделување на помош преку Програмата за конкурентност, иновации и претприемништво за 2021 година, утврди дека:

Програмата за конкурентност, иновации и претприемништво за 2021 година претставува **шема на помош** согласно член 4 став (1) точка 1 од Законот за контрола на државната помош.

1.Мерката 1 од дел II, област В. **Поддршка и развој на кластерското здружување** од Програмата за конкурентност, иновации и претприемништво за 2021 година под наслов **Поддршка на проекти од кластерските здруженија „Кластери за иновативни и меѓународно ориентирани бизниси” во вкупен износ од 4.800.000 денари**, при што Министерството за економија надоместува дел од трошоците во висина од 60% од проект, но не повеќе од 250.000 денари поединечно за секој барател по апликација, направени за следниве намени:

- проекти на кластерите за прилагодување кон новите пазарни предизвици преку поддршка на иновации и конкурентност на секторот
- набавка на специфична опрема или технолошки решенија кои ќе се користат од членките на кластерите;
- соработка на кластерите со универзитетите и/или соработка меѓу кластерите;
- развој на бренд стратегија и развој на брендирани производи во рамките на кластерот (географско потекло);
- изработка или реализација на заеднички проекти за создавање на синџири на вредност во секторот, зголемена соработка и сл;

- развој на капацитетите на членките на кластерите и нивните членки преку ангажирање консултанти, организирање на специјализирани обуки, работилници, семинари за поттикнување и размена на знаења и
- трговски и извозно промотивни активности за кластерите (организација и учество на бизнис настани – саеми, Б2Б средби, трговски и медиумски мисии итн)

претставува **помош од мало значење (de minimis)** во смисла на член 4 став (1) точка 4) од Законот за контрола на државната помош и член 4 од Уредбата за условите и постапката за доделување на помош од мало значење (de minimis) („Службен весник на Република Македонија,, бр. 141/11) и истата не претставува државна помош согласно член 9 став (1) од Законот за контрола на државната помош. Доделувањето на помошта од мало значење (de minimis) треба да се врши во согласност со Уредбата за условите и постапката за доделување на помош од мало значење (de minimis).

Тужбата за поведување на управен спор не го одлага извршувањето на решението.

Образложение

Согласно член 10 од Законот за контрола на државната помош (во натамошниот текст: „Закон“), Комисијата за заштита на конкуренцијата (во натамошниот текст „Комисија“) е надлежна за оцена и надзор на секој облик на државната помош.

Притоа, секој давател на државна помош дефиниран во член 6 став (1) од Законот, е должен според член 13 став (1) од Законот, до Комисијата да достави известување за секој план за доделување на нова или промена на постојната државна помош, без оглед дали истата се доделува како индивидуална помош или како шема на помош.

Постапувајќи во согласност со обврската за известување, Министерството за економија до Комисијата достави Известување бр. 18-634/1 од 03.02.2021 година (Наш бр. 10-19 од 04.02.2021 година) за планирано доделување на државна помош за 2021 година врз основа на Програмата за конкурентност, иновации и претприемништво за 2021 година.

Заради недоставување на Програмата за конкурентност, иновации и претприемништво за 2021 година но и одредени прецизирања во делот на пополнетото Известување, Комисијата побара од Министерството за економија да ја достави горенаведената Програма и да ги пополни со попрецизни податоции дел од точките на Известувањето.

Министерството за економија постапи по барањето на Комисијата и ги достави потребните податоции од Известувањето како и Програмата за конкурентност, иновации и претприемништво за 2021 година (допис бр. 18-634/2 од 17.02.2021 година).

Комисијата оцени дека Известувањето доставено од страна на Министерството за економија е уредно и ги содржи сите податоци предвидени во член 14 став (1) од Законот односно дека таквото Известување по форма и содржина е во согласност со Уредбата за начинот и постапката за поднесување на известување за доделување на државна помош, како и постапката за вршење надзор на постојната државна помош („Службен весник на Република Македонија,, бр. 142/11).

При испитување на доставената Програма за конкурентност, иновации и претприемништво за 2021 година, Комисијата ги оценуваше условите и намената за реализација на секоја од активностите предвидена во истата Програма за да утврди дали таквите активности претставуваат државна помош.

За да се утврди дали една мерка преземена од страна на давателите на државната помош претставува државна помош, се оценува исполнувањето на кумулативен начин на четирите следни критериуми:

- таквата мерка да опфаќа трансфер на државни средства;
- да биде селективна;
- да претставува економска поволност за примателот и
- да има влијание врз конкуренцијата и трговијата.

Програмата за конкурентност, иновации и претприемништво за 2021 година претставува **шема на помош** согласно член 4 став (1) точка 1) од Законот, бидејќи истата претставува правен акт врз основа на кој, без обврска за дополнително одобрување од Комисијата, може да се додели помош на корисници на државна помош кои не се однапред определени во шемата или секој правен акт врз основа на кој помош која не е поврзана со точно определен проект може да му се додели на едно или повеќе претпријатија за неопределен временски период и/или во неопределен износ.

Мерките содржани во Програмата за конкурентност, иновации и претприемништво за 2021 година, Поддршка и развој на кластерското здружување, Комисијата ги анализираше од аспект на тоа дали истите ги исполнуваат горенаведените четири кумулативни критериуми.

Мерката 1 од дел II, област В. **Поддршка и развој на кластерското здружување** од Програмата за конкурентност, иновации и претприемништво за 2021 година под наслов **Поддршка на проекти од кластерските здруженија „Кластери за иновативни и меѓународно ориентирани бизниси,, во износ од 4.800.000 денари за активностите:**

- проекти на кластерите за прилагодување кон новите пазарни предизвици преку поддршка на иновации и конкурентност на секторот
- набавка на специфична опрема или технолошки решенија кои ќе се користат од членките на кластерите;

- соработка на кластерите со универзитетите и/или соработка меѓу кластерите;
- развој на бренд стратегија и развој на брендирани производи во рамките на кластерот (географско потекло);
- изработка или реализација на заеднички проекти за создавање синџири на вредност во секторот, зголемена соработка и сл ;
- развој на капацитетите на членките на кластерите и нивните членки преку ангажирање консултанти, организирање на специјализирани обуки, работилници, семинари за поттикнување и размена на знаења и
- трговски и извозно промотивни активности за кластерите (организација и учество на бизнис настани – саеми, Б2Б средби, трговски и медиумски мисии итн)

претставува **помош од мало значење (de minimis)** во смисла на член 4 став (1) точка 4) од Законот, затоа што делот на трошоците за оваа намена кои ги надоместува Министерството за економија се во висина од 60% по проект, но не повеќе од 250.000 денари поединечно за секој корисник. Ова укажува дека е исполнет условот содржан во дефиницијата за помош од мало значење (de minimis) од член 4 став (1) точка 4 од Законот, според која помош од мало значење (de minimis) постои ако износот на доделената помош по корисник не надминува 200.000 евра за период од 3 години, односно вкупно 100.000 евра во областа на патниот сообраќај за период од 3 години. Оттука, мерката 1 од дел II, област В. Поддршка и развој на кластерското здружување од Програмата за конкурентност, иновации и претприемништво за 2021 година претставува помош од мало значење (de minimis) во смисла на член 4 став (1) точка 4 од Законот и член 4 од Уредбата за условите и постапката за доделување на помош од мало значење (de minimis) („Службен весник на Република Македонија,, бр. 141/11) и истата не претставува државна помош согласно член 9 став (1) од Законот. Доделувањето на помошта од мало значење (de minimis) треба да се врши во согласност со Уредбата за условите и постапката за доделување на помош од мало значење (de minimis).

Вкупно за реализација на мерката 1 од дел II, област В. Поддршка и развој на кластерското здружување од Програмата за конкурентност, иновации и претприемништво за 2021 година се предвидени 4.800.000 денари или 78.049 евра од Буџетот на Република Северна Македонија за 2021 година, Потпрограма 11- Индустриска политика, сметка 637, ставка 464, наменети за поддршка и развој на кластерското здружување во Република Северна Македонија.

Заради горенаведеното, Комисијата одлучи како во диспозитивот на оваа решение.

Согласно член 26 став (3) од Законот за контрола на државната помош, тужбата не го одлага извршувањето на решението, освен во случај кога Комисијата за заштита на конкуренцијата ќе наложи враќање на незаконската или злоупотребената државна помош чие доделување не е дозволено.

Правна поука: Против ова решение може да се поднесе тужба за поведување на управен спор во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТА НА КОНКУРЕНЦИЈАТА

ПРЕТСЕДАТЕЛ

Проф. Д-р Владимир Наумовски

